

Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (üheksas koda)

6. september 2023 *

Avalik teenistus – Ametnikud – Vanaduspension – Enne liidu teenistusse asumist omandatud pensioniõigused – Ülekandmine liidu skeemi – Alla kümneaastane teenistusstaaz – Surm – Ülekantud riigisisestele pensioniõigustele ja liidu institutsioonide pensioniskeemis omandatud pensioniõigustele vastava kapitali tagasimaksmisest keeldumine – Personalieeskirjade VIII lisa artikli 11 lõige 1 ja artikli 12 lõike 1 punkt b – Alusetu rikastumine

Kohtuasjas T-171/22,

OR,

OS,

esindaja: advokaat N. de Montigny,

hagejad,

versus

Euroopa Komisjon, esindajad: T. Bohr, M. Brauhoff ja G. Niddam,

kostja,

ÜLDKOHUS (üheksas koda),

koosseisus: koja president L. Truchot (ettekandja), kohtunikud H. Kanninen ja T. Perišin,

kohtusekretär: ametnik L. Ramette,

arvestades menetluse kirjalikku osa,

arvestades 11. mai 2023. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

otsuse

1 Hagejad OR ja OS, kes on A (edaspidi „A“ või „surnud ametnik“) õigusjärglased, paluvad ELTL artikli 270 alusel esitatud hagi esiteks tühistada Euroopa Komisjoni individuaalsete maksete haldamise ja maksmise ameti (PMO) 12. juuli 2021. aasta otsus, millega jäeti rahuldamata nende nõue maksta tagasi ühelt poolt nendele riigisisestele pensioniõigustele vastav kapital, mille nende isa oli enne Euroopa Liidu teenistusse asumist omandanud ja mis oli liidu institutsioonide pensioniskeemi üle kantud, ja teiselt poolt nimetatud isiku poolt enne tema surma liidu institutsioonide pensioniskeemi tehtud sissemaksetele vastav kapital, ning 22. detsembri 2021. aasta otsus hagejate kaebuse rahuldamata jätmise kohta osas, milles leitakse, et see sisaldab täiendavaid põhjendusi, ning teiseks maksta nõutud summad tagasi koos viivitusintressiga Euroopa Keskpanga (EKP) poolt peamiste refinantseerimistingute suhtes kehtestatud määras, mida on suurendatud kahe protsendipunkti võrra.

Vaidluse taust

- 2 A asus 16. juulil 2003 liidu teenistusse lepingulise abiteenistujana. Alates 16. juulist 2004 töötas ta komisjonis ajutise teenistujana ning sai seejärel 16. aprillil 2006 ametnikuks.
- 3 A lasi 2005. aasta septembris Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjade (edaspidi „personalieeskirjad“) VIII lisa artikli 11 lõike 2 alusel kanda liidu institutsioonide pensioniskeemi üle enne liidu teenistusse asumist omandatud riigisisestele pensioniõigustele vastava kapitali (edaspidi „liidu pensioniskeemi ülekandmine“). Selle summa maksmine liidu institutsioonide pensioniskeemi tõi kaasa teatava pikkusega pensioniõigusliku staažilisa tunnustamise.
- 4 Seejärel taotles A ja talle anti isiklikel põhjustel puhkust 17. septembrist 2008 kuni 16. septembrini 2013, et asuda tööle ITERi rahvusvahelises termotuumaenergeetika organisatsioonis (edaspidi „ITER“), mille asukoht on Saint-Paul-lez-Durance (Prantsusmaa). Isiklikel põhjustel võetud puhkust pikendati kuni tema ametist lahkumiseni, mille kohta esitas ta avalduse 1. juulil 2020 ja mis jõustus 16. septembril 2020.
- 5 Seega tegi A liidu institutsioonide pensioniskeemi sissemakseid 16. juulist 2003 kuni 16. septembrini 2008 ehk viis aastat ja kaks kuud.
- 6 E-kirjas, mille A saatis 1. juulil 2020 ehk päeval, mil ta esitas komisjonile lahkumisavalduse, küsis ta PMO-lt menetluse kohta, mida tuleb järgida, et personalieeskirjade VIII lisa artikli 11 lõike 1 tähenduses kanda liidu institutsioonide pensioniskeemis omandatud pensioniõigused üle teise pensioniskeemi (edaspidi „liidu pensioniskeemist ülekandmine“). A täpsustas samas e-kirjas, et ta ei ole tegelikult olnud teenistuses kümme aastat, mis on nõutav vanaduspensioni saamiseks.
- 7 Oma 2. juuli 2020. aasta e-kirjaga saadetud vastuses teatas PMO A-le, millist menetlust tuleb liidu pensioniskeemist ülekandmisel järgida. Ühtlasi selgitas PMO A-le, et kuna ta on olnud teenistuses vähem kui kümme aastat, on ta kohustatud üle kandma liidu institutsioonide pensioniskeemis omandatud pensioniõiguste kindlustusmatemaatilise väärtuse.
- 8 A suri 5. jaanuaril 2021.

- 9 Hagejate ema, kes on surnud ametniku endine abikaasa, teavitas PMOd surmast 14. jaanuari 2021. aasta e-kirjas. PMO vastas talle samal päeval muu hulgas, et kuna surnud ametnik ei esitanud enne oma surma liidu pensioniskeemist ülekandmise taotlust, ei ole ülekandmine enam võimalik.
- 10 Hagejad, kes on surnud ametniku lapsed ja ainsad pärijad, esitasid 18. märtsil 2021 õigusjärglastena personalieeskirjade artikli 90 lõike 1 alusel taotluse, et neile makstaks välja esiteks nendele riigisisestele pensioniõigustele vastav kapital, mis nende isa oli omandanud enne liidu teenistusse asumist ja mis oli liidu institutsioonide pensioniskeemi üle kantud, ning teiseks nendele pensioniõigustele vastav kapital, mis nende isa oli enne oma surma liidu institutsioonide pensioniskeemis omandanud.
- 11 PMO jättis 12. juuli 2021. aasta otsusega hagejate taotluse rahuldamata (edaspidi „vaidlustatud otsus“).
- 12 Täpsemalt märkis PMO vaidlustatud otsuses, et kuna surnud ametnik oli teenistuses vähem kui kümme aastat, ei saa ta taotleda liidu pensioni, mistõttu ei ole ei tema lehel ega orbudel õigus saada personalieeskirjades ette nähtud perezensiononi. Samuti märkis PMO, et personalieeskirjades ei ole ühtegi sätet, mis võimaldaks tagasi maksta liidu institutsioonide pensioniskeemis omandatud pensioniõigustele, sealhulgas endise ametniku või surnud teenistuja poolt liidu institutsioonide pensioniskeemi üle kantud õigustele vastava kapitali, ning selgitas, et liidu pensioniskeemist ülekandmine on üksnes endiste ametnike või teenistujate individuaalne õigus, mida surnud ametnik pärast ametist lahkumise jõustumist ei kasutanud.
- 13 Hagejad esitasid 20. septembril 2021 personalieeskirjade artikli 90 lõike 2 alusel kaebuse vaidlustatud otsuse peale.
- 14 Hagejate kaebus jäeti 22. detsembri 2021. aasta otsusega rahuldamata (edaspidi „kaebuse rahuldamata jätmise otsus“).

Poolte nõuded

- 15 Hagejad paluvad Üldkohtul:
 - tühistada vaidlustatud otsus ning kaebuse rahuldamata jätmise otsus osas, milles leitakse, et see sisaldab täiendavaid põhjendusi;
 - kohustada komisjoni maksma tagasi nõutud summad koos viivitusintressiga EKP poolt peamiste refinantseerimistehingute suhtes kehtestatud määras, mida on suurendatud kahe protsendipunkti võrra;
 - mõista kohtukulud välja komisjonilt.
- 16 Komisjon palub Üldkohtul:
 - jätta hagi rahuldamata;
 - mõista kohtukulud välja hagejatelt.

Õiguslik käsitlus

Hagi ese

- 17 Tühistamisnõudest nähtub, et hagejad paluvad Üldkohtul tühistada mitte ainult vaidlustatud otsus, vaid ka kaebuse rahuldamata jätmise otsus osas, milles leitakse, et see sisaldab täiendavaid põhjendusi.
- 18 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt toob vormiliselt kaebuse rahuldamata jätmise otsuse peale suunatud tühistamisnõue kaasa Üldkohtu poole pöördumise otsuse suhtes, mille peale kaebus esitati, kui tühistamisnõudel kui sellisel ei ole iseseisvat sisu (13. juuli 2018. aasta kohtuotsus *Curto vs. parlament*, T-275/17, EU:T:2018:479, punkt 63; vt samuti selle kohta 6. aprilli 2006. aasta kohtuotsus *Camós Grau vs. komisjon*, T-309/03, EU:T:2006:110, punkt 43).
- 19 Kuna käesoleval juhul jäeti vaidlustatud otsus kaebuse rahuldamata jätmise otsusega muutmata ja üksnes täpsustati vaidlustatud otsuse põhjendusi, tuleb sedastada, et kaebuse rahuldamata jätmise otsuse peale suunatud tühistamisnõudel ei ole iseseisvat sisu ning konkreetselt selle kohta ei ole seega vaja otsust langetada. Vaidlustatud otsuse õiguspärasuse kontrolli käigus on vaja siiski arvesse võtta kaebuse rahuldamata jätmise otsuse põhjendusi, kuna need põhjendused peavad eeldatavalt langema kokku vaidlustatud otsuse põhjendustega (vt selle kohta 30. aprilli 2019. aasta kohtuotsus *Wattiau vs. parlament*, T-737/17, EU:T:2019:273, punkt 43 ja seal viidatud kohtupraktika).

Sisulised küsimused

Vaidlustatud otsuse tühistamise nõue

- 20 Tühistamisnõude põhjenduseks esitavad hagejad ühe väite, et liit on alusetult rikastunud.
- 21 Sisuliselt väidavad hagejad, et liidu eelarve on täienenud kapitali võrra, mis vastab ühelt poolt riigisisestele pensioniõigustele, mille surnud ametnik omandas enne liidu teenistusse asumist, ja teiselt poolt sissemaksetele, mida surnud ametnik liidu teenistuses töötamisega seoses tegi.
- 22 Eelkõige väidavad hagejad esimesena, et vaidlustatud otsus ei põhine ühelgi õiguslikul alusel või kohtupraktikas antud tõlgendusel.
- 23 Sellega seoses väidavad hagejad kõigepealt, et komisjon leidis ekslikult, et personalieeskirjade VIII lisa artikkel 11 võimaldab liidul säilitada kapitali, mille surnud ametnik on liidu institutsioonide pensioniskeemis kogunud.
- 24 Esiteks vaidlevad hagejad vastu sellele, et liidu pensioniskeemi ülekandmine on lõplik. Nende sõnul tuleneb 28. märtsi 2011. aasta *Informations administratives*'is nr 17-2011 avaldatud komisjoni 3. märtsi 2011. aasta otsusega K(2011) 1278 vastu võetud personalieeskirjade VIII lisa artiklite 11 ja 12 üldiste rakendussätete (edaspidi „üldised rakendussätted“) artikli 8 lõikest 5, et ametniku või teenistuja otsus kanda enne liidu teenistusse asumist omandatud riigisisestele pensioniõigustele vastav kapital üle liidu institutsioonide pensioniskeemi on lõplik üksnes siis, kui sellele ametnikule või teenistujale makstakse hiljem selle skeemi alusel hüvitisi. Hagejad

lisavad teise võimalusena, et kui seda sätet tuleb tõlgendada nii, et liidu pensioniskeemi ülekandmine on igal juhul lõplik, tuleb see jätta kohaldamata, kuna see rikub alusetu rikastumise põhimõtet.

- 25 Teiseks väidavad hagejad liidu pensioniskeemist ülekandmise kohta, et personalieeskirjad ja üldised rakendussätted käesolevas asjas kõne all olevat olukorda ei käsitle. Nad leiavad, et käesolevas asjas ei ole see, et liidu pensioniskeemist ülekandmiseks ei astunud konkreetseid samme, surnud ametniku hooletuse või tahtliku tegevusetuse tagajärg, vaid on tingitud üksnes tema ootamatust, ettenägematust ja vältimatust surmast, mis leidis aset vähem kui neli kuud pärast tema lahkumist komisjoni teenistusest.
- 26 Lisaks rõhutavad hagejad, et üheski personalieeskirjade sättes ei ole ette nähtud tähtaega liidu pensioniskeemist ülekandmise taotluse esitamiseks, mistõttu asjaolu, et surnud ametnik ülekandmist ametlikult ei taotlenud, ei saa tõlgendada nii, et ta loobus vaidlusaluste summade ülekandmisest teise pensioniskeemi. Nad märgivad samuti, et küsides PMO-lt 1. juulil 2020, millised on selleks vajalikud sammud (vt eespool punkt 6), väljendas surnud ametnik selgelt oma tahet pensioniõigused liidu pensioniskeemist üle kanda.
- 27 Seejärel väidavad hagejad, et kuigi surnud ametniku sissemaksete tegemiseks liidu institutsioonide pensioniskeemi on olemas õiguslik alus, tegi ta need maksed vastutasu saamata ja seega alusetult. Sissemaksed, mis surnud ametnik tegi liidu institutsioonide pensioniskeemi nii liidu teenistuses töötamise kui ka 2005. aastal liidu pensioniskeemi ülekandmise tõttu, ei tekitanud lõpuks talle liidu institutsioonide pensioniskeemi alusel mingit õigust, kuivõrd ta töötas liidu teenistuses vähem kui kümme aastat, mis on personalieeskirjades sätestatud vajalik minimaalne aeg vanaduspensioni saamiseks.
- 28 Sellega seoses leiavad hagejad, et nii asjaolu, et personalieeskirjades on endisele ametnikule või teenistujale sõnaselgelt ette nähtud võimalus kanda liidu institutsioonide pensioniskeemis omandatud pensioniõigustele vastav kapital üle teise pensioniskeemi, kui ka lahkumistoetuse maksmine näitavad, et see kapital ei kuulu liidu eelarvesse. Lisaks väidavad hagejad, et tõendamata on argument, et liidu institutsioonide pensioniskeemi kindlustusmatemaatilist tasakaalu võib kahjustada nende summade tagasimaksmine, mille on maksnud endised ametnikud või teenistujad, kellel ei ole õigust vanaduspensionile. Peale selle leiavad hagejad, et solidaarsuse põhimõttest, millel see tasakaal põhineb, peab saama kasu sellesse panustanud endine ametnik või teenistuja, sest vastasel juhul viiks see solidaarsus alusetu vaesumiseni.
- 29 Teisena väidavad hagejad, et nende vaesumine, mis tuleneb liidu rikastumisest, on tegelik ja kindel.
- 30 Sellega seoses väidavad hagejad, et kuna surnud ametniku omandatud pensioniõigustele vastav kapital on liidu pensioniskeemist üle kandmata, ei ole neil olnud võimalik saada sellele summale vastavaid täiendavaid õigusi, kuigi liidu pensioniskeemist ülekandmisega pensionifondi, mis oli seotud surnud ametniku viimase töökohaga ITERis, oleks neil olnud võimalik tema õigusjärglastena saada suuremat hüvitist kui see, mida nad praegu saavad ja mis sõltub kogu sellest summast, mis nimetatud fondi on kogunenud.
- 31 Hagejad lisavad, et kui surnud ametnik ei oleks lasknud pensioniõigusi liidu pensioniskeemi üle kanda, oleksid nad samuti võinud saada elatise või kapitali riigisisest skeemist, millega surnud ametnik oli enne liidu teenistusse asumist liitunud.

- 32 Komisjon vaidleb hagejate argumentidele vastu.
- 33 Alustuseks tuleb meenutada, et kohtupraktika kohaselt peavad liidu alusetule rikastumisele tugineva tagastamishagi rahuldamiseks olema täidetud kaks tingimust: liidu rikastumine ilma kehtiva õigusliku aluseta ja selle rikastumisega seotud hageja vaesumine (vt 3. juuli 2018. aasta kohtuotsus *Transtec vs. komisjon*, T-616/15, EU:T:2018:399, punkt 156 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 34 Eespool punktis 33 mainitud esimese tingimuse kohta, mille kohaselt on rikastunud isikult õigus saadu tagasi nõuda juhul, kui kõnealune rikastumine on toimunud kehtiva õigusliku aluseta, tuleb märkida järgmist.
- 35 Tuleb täheldada, et oma argumentidega ei sea hagejad kahtluse alla seda, et surnud ametniku poolt liidu institutsioonide pensioniskeemi sissemaksete tegemiseks on olemas kehtiv õiguslik alus. Nimelt, kuigi hagejad märgivad kahetsusega, et surnud ametniku erinevad sissemaksed liidu institutsioonide pensioniskeemi – olenemata sellest, kas need sissemaksed tulenevad tema töötamisest liidu teenistuses või tema poolt 2005. aastal liidu pensioniskeemi tehtud ülekandest (vt eespool punkt 3) – olid tehtud „vastutasu saamata ja alusetult“, tunnistavad nad siiski oma menetlusdokumentides üheselt, et „sissemaksete tegemiseks [liidu] institutsioonide pensioniskeemi on olemas õiguslik alus“. Lisaks kinnitas hagejate esindaja kohtuistungil Üldkohtu esitatud küsimusele vastates, et nende argumendid puudutavad seda, et puudub kehtiv õiguslik alus nende „summade kinnipidamiseks“, mis vastavad sissemaksetele, mis surnud ametnik liidu institutsioonide pensioniskeemi tegi.
- 36 Seega paluvad hagejad oma argumentides Üldkohtul üksnes otsustada, et see, et komisjon säilitas kõik sissemaksed, mis surnud ametnik liidu institutsioonide pensioniskeemi tegi, kujutab endast pärast kõnealuse ametniku surma liidu rikastumist ilma kehtiva õigusliku aluseta.
- 37 Kuna surnud ametnik oli teinud liidu institutsioonide pensioniskeemi sissemaksed kõigepealt lepingulise abiteenistujana, seejärel ajutise teenistujana ja lõpuks ametnikuna, olid pensioniõigusi puudutavad sätted pärast tema ametist lahkumist personalieeskirjade V jaotise 3. peatükis ja VIII lisa ette nähtud tingimustel tema suhtes kohaldatavad. Sellega seoses tuleb märkida järgmist.
- 38 Esiteks on personalieeskirjade VIII lisa artiklis 36 sätestatud:
„Igast palgast ja invaliidsustoetusest arvatakse maha [liidu institutsioonide pensioniskeemi] sissemaksed.“
- 39 Personalieeskirjade VIII lisa artikli 38 kohaselt „[e]ttenähtud korra kohaselt maha arvatud sissemaksed ei hüvitata“.
- 40 Personalieeskirjade artikli 83 lõikes 2 on ette nähtud:
„Ametnikud maksavad ühe kolmandiku [liidu institutsioonide] pensioniskeemi rahastamisest. Sissemaksed on 10,3% ametniku põhipalgast, võtmata arvesse artiklis 64 nimetatud paranduskoefitsiente. See arvatakse ametnike palkadest maha iga kuu [...]“
- 41 Nii ilmneb nendest sätetest, eelkõige personalieeskirjade VIII lisa artiklist 36 ja artikli 83 lõikest 2, et liidu ametnikel ja teenistujatel on kohustus teha liidu institutsioonide pensioniskeemi sissemaksed.

42 Teiseks on personalieeskirjade V jaotise 3. peatükis asuvas artiklis 77 sätestatud:

„Ametnikul, kes on teenistuses olnud vähemalt kümme aastat, on õigus saada vanaduspensioni. Tal on õigus saada pensioni teenistuse pikkusest olenemata, kui tema vanus ületab pensioniea, kui teda ei ole olnud võimalik tööle ennistada tema reservis viibimise ajal või kui ta on teenistuse huvides teenistusest vabastatud. [...]

Pensiooniiga algab 66-aastaselt [...].“

43 Personalieeskirjade VIII lisa artikli 11 lõike 2 kohaselt on ametnikul või teenistujal, kes asub liidu teenistusse pärast lahkumist valitsusasutuse või riigisisese või rahvusvahelise organisatsiooni teenistusest või pärast tegutsemist töötaja või füüsilisest isikust ettevõtjana, õigus pärast ametisse nimetamist, kuid enne personalieeskirjade artiklis 77 nimetatud pensioni maksmise õiguse saamist tasuta liidule tegeliku ülekandekuupäeva kohaselt sellise teenistuse või tegevusega omandatud pensioniõiguste kogumaksumus.

44 Personalieeskirjade VIII lisa artikli 11 lõikes 1 on sätestatud:

„Ametnikul, kes lahkub liidu teenistusest, et:

- asuda sellise valitsusasutuse või riikliku või rahvusvahelise organisatsiooni teenistusse, kes on sõlminud liiduga kokkuleppe;
- tegutseda töötaja või füüsilisest isikust ettevõtjana, millega seoses ta omandab pensioniõigusi skeemi järgi, mille haldusorganid on sõlminud liiduga kokkuleppe,

on õigus lasta oma liidu teenistuses kogutud pensioniõiguste tegeliku ülekandekuupäeva kohane kindlustusmatemaatiline ekvivalent kanda üle selle juhtkonna või organisatsiooni hallatud pensionifondi või sellesse pensionifondi, milles ta kogub pensioniõigusi seoses oma tegevusega töötaja või füüsilisest isikust ettevõtjana.“

45 Personalieeskirjade VIII lisa artikli 12 lõikes 1 on sätestatud:

„Pensioniikka mittejõudnud ametnikul, kelle teenistus lõpeb muul põhjusel kui surma või invaliidsuse tõttu ja kellel ei ole õigust saada kohest või edasilükatud vanaduspensioni, on teenistusest lahkudes õigus saada:

[...]

b) [...] artikli 11 lõikes 1 sätestatud hüvitisi või oma valikul eraõigusliku kindlustusseltsi või pensionifondi hüvitiste kindlustusmatemaatilisi ekvivalente, tingimusel et kindlustusselts või fond tagab, et:

- i) kapitali ei maksta tagasi;
- ii) igakuist elatist makstakse kõige varem alates 60. eluaastast ja hiljemalt 66. eluaastast;
- iii) nähakse ette pempension või toitjakaotuspensionid;
- iv) üleminekut teise kindlustusseltsi või muusse fondi lubatakse üksnes juhul, kui selline fond täidab punktides i, ii ja iii kehtestatud tingimusi.“

46 Nendest sätetest ilmneb, et personalieeskirjade VIII lisa artikli 11 lõikes 2 on ette nähtud, et ametnikul või teenistujal, kes asub liidu teenistusse pärast lahkumist valitsusasutuse või riigisisese või rahvusvahelise organisatsiooni teenistusest või pärast tegutsemist töötaja või

- füüsilisest isikust ettevõtjana, on võimalus lasta liidu institutsioonide pensioniskeemi üle kanda varasema tööalase tegevusega seoses omandatud pensioniõigused. Lisaks on personalieeskirjade VIII lisa artikli 11 lõikes 1 koostoimes personalieeskirjade VIII lisa artikli 12 lõike 1 punktiga b ette nähtud, et ametnik või teenistuja, kes lahkub liidu teenistusest, võib lasta kanda liidus omandatud pensioniõigused üle teise pensionifondi või eraõiguslikku kindlustusseltsi, mis pakub teatavaid eritagatise.
- 47 Kolmandaks nähtub nendest sätetest samuti, et liidu ametnike ja teenistujate poolt liidu institutsioonide pensioniskeemi tehtud sisse maksete – olenemata sellest, kas need sisse maksete tulenevad töötamisest liidu teenistuses või liidu pensioniskeemi ülekandmisest – eesmärk on rahastada liidu institutsioonide pensioniskeemi, et maksta tulevikus vastavalt personalieeskirjadele ja üldistele rakendussätetele vanaduspensioni. Nende sätete eesmärk ei ole seega koguda kapitali, mida asjaomane ametnik või teenistuja võiks käsutada. Seega, vastupidi sellele, mida hagejad kohtuistungil väitsid, ei ole ametnikud ja teenistujad nende poolt liidu institutsioonide pensioniskeemi tehtud rahalistele sisse maksetele vastavate summade „omanikud“.
- 48 Käesoleval juhul tuleb rõhutada, et liidu rikastumine, mis johtub liidu institutsioonide pensioniskeemi tehtud surnud ametniku sisse maksetest – olenemata sellest, kas need sisse maksete tulenevad tema töötamisest liidu teenistuses või tema poolt 2005. aastal liidu pensioniskeemi tehtud ülekandest (vt eespool punkt 3) –, ei ole ilma kehtiva õigusliku aluseta, kuivõrd need sisse maksete on tehtud selleks, et maksta tulevikus vanaduspensioni vastavalt personalieeskirjade ja üldiste rakendussätete sätetele.
- 49 Lisaks tuleb märkida, et kuna surnud ametnik ei olnud enne teenistusest lahkumist olnud teenistuses kümme aastat ega saanud 66aastaseks ja kuna need kaks tingimust on eespool punktis 42 meenutatud personalieeskirjade artikli 77 sätete kohaselt kumulatiivsed, ei olnud tal õigust saada vanaduspensioni.
- 50 Kõigist eespool punktides 38–45 meenutatud sätetest tuleneb, et pärast liidu teenistusest lahkumist oli surnud ametnikul üksnes õigus taotleda liidu institutsioonide pensioniskeemis omandatud vanaduspensioniõiguste, sealhulgas 2005. aastal liidu pensioniskeemi üle kantud osa kindlustusmatemaatilise väärtuse ülekandmist liidu pensioniskeemist kas pensionifondi, milles ta kogus pensioniõigusi seoses ITERis töötamisega, või oma valikul eraõiguslikku kindlustusseltsi või pensionifondi, mis vastab personalieeskirjade VIII lisa artikli 12 lõike 1 punktis b määratletud kriteeriumide loetelule.
- 51 Lisaks tuleb märkida, et ükski personalieeskirjade säte, selle lisad ega üldised rakendussätted ei näe ette võimalust või kohustust maksta endise ametniku või teenistuja surma korral tema õigusjärglasele juhul, kui ametnik või teenistuja lahkub ametist pärast rohkem kui üheaastast, kuid vähem kui kümneaastast teenistust, tagasi liidu institutsioonide pensioniskeemis omandatud pensioniõigustele vastavad kõik sisse maksete või osa nendest, kuna kõnealused sisse maksete ei ole samastatavad kapitaliga, mida endine ametnik või teenistuja võiks käsutada. Ainus kohustus, mis administratsioonil niisugustel asjaoludel lasub, on sätestatud üldiste rakendussätete artikli 3 lõikes 1 ja seisneb selles, et ametniku või teenistuja teenistuse lõppemisel tehakse talle teatavaks kindlustusmatemaatiline väärtus, mille summa vastab kõikidele pensioniõigustele, mis ta on selleks ajaks liidu institutsioonide pensioniskeemis omandanud.

- 52 Mis puudutab lisaks sissemakseid, mis vastavad liidu institutsioonide pensioniskeemi üle kantud kapitalile, mille moodustavad surnud ametniku enne liidu teenistusse asumist omandatud riigisisised pensioniõigused, siis ilmneb üldiste rakendussätete artikli 8 lõike 5 selgest ja täpsest sõnastusest, et mis tahes otsus, mis käsitleb liidu pensioniskeemi ülekandmist, nagu on kirjeldatud punktis 43, on „oma olemuselt lõplik“. Ainult liidu pensioniskeemist ülekandmise taotlus võimaldab ametnikul või teenistujal, kelle teenistus liidus lõpeb, liidu institutsioonide pensioniskeemis omandatud vanaduspensionioiguste kindlustusmatemaatiline väärtus teise pensioniskeemi üle kanda.
- 53 Pealegi, isegi kui eeldada, et hagejate argumente tuleb tõlgendada nii, et nendega soovitakse esitada üldiste rakendussätete artikli 8 lõike 5 õigusvastasuse vastuväide (vt eespool punkt 24), tuleb märkida, et need argumendid esitati esimest korda repliigi staadiumis ja neid ei saa pidada juba esitatud väite täienduseks. Järelikult on tegemist uue väitega, mis ei tugine menetluse käigus ilmsiks tulnud õiguslikele ja faktilistele asjaoludele ning mis tuleb seetõttu vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata vastavalt Üldkohtu kodukorra artiklile 84, mis keelab uute väidete esitamise menetluse käigus.
- 54 Käesolevas asjas pole vaidlust selles, et vaatamata PMO-le alates 1. juulist 2020 saadetud infopäringule (vt eespool punkt 6), ei esitanud surnud ametnik enne oma surma personalieeskirjade VIII lisa artikli 11 lõike 1 alusel liidu pensioniskeemist ülekandmise taotlust, ehkki selline infopäring annaks alust oletada, et A-l oli kavatsus liidu pensioniskeemist ülekandmise taotlus esitada.
- 55 Siit järeldub, et kuna surnud ametniku vanaduspensioni ei maksta ja viimane ei esitanud liidu pensioniskeemist ülekandmise taotlust, siis ei saa komisjonile, kellel igal juhul ei ole ühegi õigusnormi alusel õigust maksta õigusjärglastele tagasi liidu institutsioonide pensioniskeemis omandatud või surnud ametniku poolt enne oma surma liidu institutsioonide pensioniskeemi üle kantud pensioniõigustele vastav kogu kapital või osa sellest, ette heita seda, et ta rikastus ilma kehtiva õigusliku aluseta seetõttu, et pärast surnud ametniku surma säilitati kõik tema tehtud sissemaksed liidu institutsioonide pensioniskeemis.
- 56 Eeltoodust tuleneb, et ei saa asuda seisukohale, et liidu rikastumisel, mis johtub sellest, et pärast ametniku surma säilitatakse tema liidu institutsioonide pensioniskeemi tehtud sissemaksed, mille tagasimaksmist nõutakse – olenemata sellest, kas need sissemaksed tulenevad tema töötamisest liidu teenistuses või tema poolt 2005. aastal liidu pensioniskeemi tehtud ülekandest –, puudub kehtiv õiguslik alus, mistõttu esimene tingimus, millest alusetu rikastumise tuvastamine sõltub, ei ole täidetud ning seega ei ole vaja analüüsida, kas eespool punktis 33 osutatud teine tingimus on täidetud.
- 57 Seega tuleb ainus väide tagasi lükata ja vaidlustatud otsuse tühistamise nõue rahuldamata jätta.

Nõue, mis puudutab nõutud summade tagasimaksmist

- 58 Oma teises nõudes paluvad hagejad Üldkohtul kohustada tagasi maksuma esiteks surnud ametniku enne liidu teenistusse asumist omandatud ja liidu institutsioonide pensioniskeemi üle kantud riigisisised pensioniõigused ning teiseks tema poolt enne oma surma liidu institutsioonide pensioniskeemis omandatud pensioniõigused.

- 59 Kuna Üldkohus järeldas käesolevas asjas, et käesoleva hagi tühistamise nõude põhjendamiseks esitatud hagejate ainus väide, mis puudutab liidu alusetut rikastumist, on põhjendamatu ja tuleb tagasi lükata, tuleb eespool punktis 58 nimetatud rahaline nõue, mis ise põhineb vaidlustatud otsuse õigusvastasusel, järelikult tagasi lükata.
- 60 Kõigest eeltoodust tuleneb, et hagi tuleb tervikuna rahuldamata jätta.

Kohtukulud

- 61 Vastavalt kodukorra artikli 134 lõikele 1 on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud.
- 62 Kuna kohtuotsus on tehtud hagejate kahjuks, jäetakse kohtukulud vastavalt komisjoni nõuetele hagejate kanda.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (üheksas koda)

otsustab:

- 1. Jätta hagi rahuldamata.**
- 2. Mõista kohtukulud välja ORilt ja OSilt.**

Truchot

Kanninen

Perišin

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 6. septembril 2023 Luxembourgis.

Allkirjad